

## SOUČINNOST LETECTVA S TANKOVÝMI A MECHANISOVANÝMI VOJSKY V OPERAČNÍ HLOUBCE SE ZŘETELEM K NEPRÁTEL- SKÝM PROTIÚDERŮM (PROTIÚTOKŮM)

Plukovník Jaroslav Hlad'o

O úspěchu útočné operace na daném směru lze mluvit teprve tenkrát, když budou zničeny na tomto směru všechny nepřátelské operační zá- lohy.

Letectvo ve značné míře zabezpečuje dosažení taktického úspěchu a jeho přeměnu v úspěch operační. Spolu s tankovými vojsky zajišťuje rozmach a tempo operace zvláště v hloubce a tak vydatně přispívá k do- sažení operačních cílů a konečného cíle operace.

V soudobém boji je možno dosáhnout rozhodujícího úspěchu jen v těsné součinnosti všech druhů vojsk a prostředků zasazených k do- sažení jednoho cíle. Toto společné úsilí však vyžaduje, aby bojová čin- nost byla správně a rychle dohovořena, naplánována, technicky a ma-teriálně zabezpečena a řízena. Toho dosáhneme jedině tehdy, jestliže každý vševojskový velitel a příslušník jeho štábu bude v dostatečné míře znát bojové vlastnosti, bojové možnosti a použití jednotlivých druhů vojsk zúčastněných v nastávajícím boji (operaci). Leteční velitelé pak musí mít dobré znalosti vševojskové taktiky a znát podstatu boje po- zemních vojsk v jeho různých údobích.

Zkušenosti z Veliké vlastenecké války dokazují, že úspěch bojové činnosti letectva na bojišti netkví jen v číselné a morální převaze vlast- ního letectva nad letectvem nepřátelským, nýbrž že závisí i na tom, v jakém pořadí a zaměření se letectva v boji po- užije a jaké cíle se mu vytyčí.

Nejdůležitější zásady použití letectva na základě zkušeností z Veliké vlastenecké války jsou:

a) Utvoření zřetelné převahy nad nepřítelem na hlavním rozhodujícím směru (ne na rovnoměrné rozdělení letectva na všechny směry aktivní činnosti pozemních vojsk).

b) Výběr a volba nejdůležitějších cílů pro údery letectva, odpovídající zájmu pozemních vojsk v každém jednotlivém období ope- race nebo údobí boje.

c) Určení nejvhodnější doby pro letecké údery na vybrané cíle vzhledem ke vlivu těchto úderů na průběh pozemního boje v různých údobích.

d) Určení délky doby letecké činnosti proti nepříteli.

e) Vytvoření dostatečně silné zálohy jako nejpohyblivější zá- lohy paleb vševojskového velitele.

Úkoly letectvu byly vždy určovány v duchu zá- myslu vševojskového velitele po správném rozboru pozemní situace, podle rázu boje, jeho reálných možností a podle možností nepřítel.

## 2. Přípravná činnost letectva pro bojovou činnost v hloubce nepřátelské obrany

V přípravném období útočné operace pozemní vojska přeskupují a soustřeďují své síly a materiál všeho druhu. Štáby získávají údaje o nepříteli a shromažďují podklady pro rozhodnutí svých velitelů. Vševojskoví velitelé se zabývají otázkami součinnosti všech druhů vojsk, která se mají zúčastnit boje. Z úkolů pozemních vojsk vyplývají i úkoly pro podporující je letectvo.

Otázky spojené s průlomem nepřátelské obrany nejsou předmětem tohoto pojednání. Přikročím proto k otázkám účasti letectva za bojů v operační hloubce.

K zabezpečení úspěchu boje v operační hloubce musí letectvo dodat vyšším vševojskovým, tankovým a leteckým velitelům dostatek zpráv o nepříteli v hloubce.

Tyto zprávy vyjádřeny v úkolech jsou:

- zjistit systém obranných postavení nepřítele, jeho hloubku, ráz obranných prací a staveb, stanovení hlavních i týlových obranných pásem, protitankových zátarasů, podle možnosti minových polí a p.,
- zjistit hlavní operační uskupení nepřítele a jeho operační zálohy,
- vyjasnit hlavní uskupení palebných prostředků nepřítele (dělostřelectva, minometů, základen pro odpalování atomových a jiných střel),
- zjistit hlavní přísunové komunikace nepřítele a provoz na nich,
- zjistit rozmístění letectva a protiletadlových prostředků nepřítele,
- shromáždit a zpracovat data o cílech pro nastávající bojovou činnost letectva, tanků a dělostřelectva,
- provést ofotografování plánovaných pochodových cest pro rychlé jednotky (MD, TD, ARS, FRS).

Hlavním dokladem této činnosti letectva je letecký fotografický snímek. Zkušenosti z Veliké vlastenecké války ukazují, že zákopy byly leteckou fotografií zjištěny bez chyb na 100%, kryty na 90%, stanoviště malých zbraní na 50%. K upřesnění zpráv o nepříteli budou pořízeny snímky všech druhů (prostorové, řadové, stereoskopické a p.).

Při plánování leteckého průzkumu je nezbytné brát v úvahu:

- a) potřebu frontu a požadavky armád,
- b) potřebu armádních rychlých skupin,
- c) potřebu dělostřelectva,
- d) zájmy letectva.

Nastávající boj v operační hloubce je třeba včas zabezpečit i předsunutím vlastních radiolokačních stanic. Jinak by se stala ochrana tankových vojsk v operační hloubce po pěti dnech postupu problematickou.

Podpora a ochrana vojsk v operační hloubce letectvem musí se zabezpečit i po stránce plánů pro zamýšlený letištní manévř a určením stavebních a letištních prostředků k přípravě letišť na nepřátelském území.

Součinnost letectva s vojsky druhého sledu, hlavně s tankovými a mechanisovanými vojsky, musí být zásadně dohodována a připravena již v přípravném období. Nejlepšího výsledku se dosáhne osobním stykem tankových a leteckých velitelů a výměnou styčných důstojníků.

Předmětem dohovoru pro činnost v hloubce budou tyto otázky:

- ničení odporů bránících rychlému postupu prvních sledů tanků,
- ochrana boků proti nepřátelským protiútokům a protiúderům,
- ochrana proti úderům nepřátelského letectva,
- průzkum a snímky dalších obranných postavení nepřítele,
- spojení mezi letectvem a tanky a signály pro součinnost,
- úkoly pozemních vojsk při zmocnění se nepřátelských letišť,
- úkoly letectva při obklíčování nepřátelských skupin.

### 3. Činnost letectva během boje v operační hloubce

V tomto období zvětšují tanková vojska spolu s letectvem hloubku úderu, zabezpečují velký rozmach a vyšší tempo rozvinutí operace, rychle lámou nepřátelský odpor, izolují jednotlivé části operační sestavy a po částech je ničí. Ochromují celý systém nepřátelské obrany.

Boj v operační hloubce je veden ze začátku hlavně armádní rychlou skupinou a letectvem. Je proto boj s nepřátelskými zálohami a jejich protiútoky v prvním období až do obklíčení nepřítele, otázkou součinnosti letectva s armádní rychlou skupinou a s jinými motomechanisovanými vojsky.

Otázka boje s operačními zálohami nepřítele byla vojenskými odborníky již dlouho sledována a děly se pokusy o její řešení i ve válkách minulých, ale až do druhé světové války neměly bojující strany dostatek vhodných bojových prostředků k jejich ničení; operační zálohy ve většině případů přicházely na bojiště organisované a beze ztrát.

Jinak tomu bylo ve Veliké vlastenecké válce a stejná perspektiva trvá i do budoucna.

Letectvo svými vlastnostmi se výborně hodí pro součinnost s rychlými pozemními vojsky. Má velkou operační a taktickou nezávislost, bombardovací a palebnou údernou sílu, schopnost rychlého manévru a je s to působit do značných vzdáleností. Letectvo samo získává zprávy pro sebe i pro tanková vojska do jakýchkoli vzdáleností. Pro tyto vlastnosti je schopno mocných zásahů proti cílům v hloubce, nedostupným jiným druhům vojsk.

Letectvo je jedním z důležitých prostředků k ničení operačních záloh a tím může významným způsobem přispět k dosažení cíle operace.

Po zasazení armádní rychlé skupiny (a motomechanisovaných jednotek) se letecká podpora uskutečňuje hlavně:

- nepřetržitým dodáváním zpráv,
- zvýšenou ochranou pozemních vojsk,
- bojem s nepřátelskými operačními zálohami a
- drcením ustupujícího nepřítele a zabraňováním mu organisovaně zaujímat obranná pásma v hloubce.

Letecký průzkum musí plnit především tyto úkoly:

- zjišťovat palebná postavení dělostřelectva, hlavně protitankového,
- sledovat pohyb operačních záloh nepřítele,
- zjistit terénní čáry, na kterých se nepřítel připravuje a organizuje, aby kladl další odpor útočícím jednotkám,
- zjistit okamžik zahájení útupu nepřítele,
- pozorovat křídla a boky útočících vojsk, aby byla včas zjištěna možná příprava nepřátelského protiúderu (protiútoky),
- sledovat pohyb vlastních vojsk,
- pozorovat nepřátelský týl,
- pozorovat nepřátelská letiště.

Letecký průzkum musí být prováděn nepřetržitě, do hloubky 150 km před čelem a do vzdálenosti až 70 km podél boků armádní rychlé skupiny. Velká soustředění vojsk a nepřátelské proudy, zvláště rychlých vojsk, musí být sledovány neustále, dnem i nocí. Kromě toho letecký průzkum musí sledovat směry postupu armádní rychlé skupiny a včas radiem upozorňovat na protitankové překážky a neprostupné prostory. Při tom letouny ukazují tankovým jednotkám, kudy je možno tyto překážky obejít.

Byla-li ARS přidělena menší jednotka průzkumného letectva, řídí průzkumnou činnost štáb velitele ARS. K zajištění lepší součinnosti je nutné zajistit místa pro sběr a shazování rozsáhlejších zpráv poblíž velitelské pozorovatelné velitele tankových vojsk nebo umožnit přistání těchto letounů na letištní ploše, která musí mít spojení se štábem ARS. Letecký průzkum se opakuje každé dvě hodiny, v nutných situacích (střetný boj) i častěji.

### Ochrana stíhacím letectvem

Současné tendence vývoje letectva možného nepřítele zvyšují požadavky na ochranu tankových vojsk proti úderům ze vzduchu.

Stíhací letectvo provádělo již při zasazení tankových vojsk nepřetržitou přímou ochranu hlídkováním nad sestavou ARS. Při její bojové činnosti v hloubce musí stíhací letectvo chránit bojovou sestavu ARS proti úderům nepřátelského letectva a umožnit bojovou činnost bitevního a bombardovacího letectva.

Podle vzdálenosti cílů bitevního letectva od čelních jednotek ARS bude často hlídkováním nad bojovou sestavou ARS současně dosaženo i ochrany bitevního letectva.

Je nutno si uvědomit, že tankoví velitelé mají více vlastních sil a prostředků k zdolání pozemního odporu nepřítele než k odrazení úderů ze vzduchu. Z toho vyplývá, že tankové jednotky budou především požadovat účinnou ochranu ze vzduchu, aby mohly nerušeně rozvíjet boj a manévry. Ke zvýšené účinnosti leteckého zajištění ARS v operační hloubce je proto třeba učinit opatření, aby část stíhacího letectva pracovala z letišť umístěných v sestavě armádní rychlé skupiny.

I malá stíhací jednotka, pluk nebo letka, je s to zabránit nepřátelským průzkumu, po kterém zpravidla následuje letecký úder, nebo podstatně narušit přesnost a účinnost napadení ze vzduchu. Další narůstání sil ve vzdušném boji je při dnešních rychlostech stíhacích letounů a užití radiolokátorů značně ulehčeno.

Jednotky stíhacího letectva mohou být armádní rychlé skupině i operačně podřízeny. Nebude-li tomu tak, doporučuje se, aby u velitele

armádní rychlé skupiny byl představitel stíhacího letectva, který musí mít spojení se štábem stíhacího letectva a s některými letišti umístěnými za čarou dotyku. Důvody pro plně centralisované velení stíhacímu letectvu, odůvodňované v těchto případech radiolokační technikou v praxi, neobstojí.

### Podpora boje letectvem a odrazení nepřátelských protiúderů

Boj v operační hloubce nevyžaduje stálého bitevního doprovodu, jako tomu bylo při zasazení ARS, protože se organisovaný odpor nepřítele bude projevovat jen na jednotlivých čarách a uzlech nepřátelské obrany. Proto bude bitevních a bombardovacích úderů třeba jen při zdolávání jednotlivých postavení nepřítele, uzlů obrany a proti přisunovaným zálohám. Je důležité, aby letecká podpora byla časově provedena tak, aby překážky byly vzaty z chodu.

V tomto údobí bombardovací letectvo ničí opevněná místa, osady a větší, hlavně tankové zálohy. Bitevní letectvo útočí na nepřátelské baterie a protitanková děla, hlavně na ty, které se teprve během boje objevily. Může postřelovat i zákopový systém nepřítele. Bezpečnostní: vzdálenost je asi 200 m. Přímý doprovod provede se tehdy, když je nutno zesílit dělostřelecké palby, když tanky vycházejí na hřbety nebo vstupují do nepřehledného (částečně porostlého nebo zastavěného) terénu, v kterém je možno očekávat překvapení, dále při přechodu řek. Skupina 4 bitevních letounů, t. j. jeden roj, může manévrovat v pásmu do 5 km širokém. Pracovní doba je závislá na vzdálenosti od letiště a na množství a síle nepřátelských odporů.

V tomto údobí je bitevní letectvo zpravidla na svých letištích v pohotovosti a startuje na výzvu velitele vyšší letecké jednotky, kerý je na velitelské pozorovatelně velitele ARS. V některých případech startuje na výzvu průzkumného letounu. Velitel bitevního letectva musí organisovat neustálý průzkum pro svou potřebu na směru postupu armádní rychlé skupiny a na jejích bocích. Průzkum prováděný při plnění bojových úkolů podřízenými jednotkami nestačí. Průzkum musí včas objevit, kde a jaké síly se připravují k obraně, kde se soustřeďují zálohy, zvláště tanková vojska. Je třeba pokračovat v průzkumu cest. Všechny získané zprávy musí být ihned radiem odeslány na velitelské pozorovatelně tankových velitelů.

Přípravy nepřátelského protiútoku jednou leteckým průzkumem odhalené, musí být nepřetržitě sledovány. Jednotky, které se připravují k protiútoku, musí být neustále pozorovány a napadány. Každé překvapení nepřátelským protiútokem, zvláště je-li proveden rychlými jednotkami, jde na vrub velitele letectva.

Nepřetržité střežení boků ARS je doplňováno pozorováním všemi bitevními letci vracejícími se z bojového úkolu. Každé nebezpečí nepřátelského protiúderu musí být osádkou, která je zjistila, ihned radiem hlášeno na letiště a na velitelskou pozorovatelnu vševojskového leteckého velitele. Letouny zálohy neprodleně startují k leteckým úderům. Aby nedošlo k opožděnému zásahu, lze navést k zásahu proti nepřátelskému protiúderu skupiny letící za jiným úkolem na cíl, který není v dané době tak nebezpečný jako nepřítel připravující protiúder.

Jestliže operační zálohy nepřítele obsadily předem připravená obranná postavení, provede letectvo, hlavně bombardovací, krátkou, ale mohutnou leteckou přípravu před postupujícími tankovými jednotkami.

V takové situaci musí letci pátrat po slabě obsazených místech nebo mezerách v nepřátelské sestavě. Letecké prostředky k zadýmování boků při průchodu takovými mezerami musí být v pohotovosti.

Jinde dojde k střetnému boji. V tom případě půjde o to, aby naše vlastní tankové jednotky dostihly a včas zajistily důležité a výhodné terénní body nebo čáry. Letectvo povede boj s těžištěm proti hlavním silám nepřítele, aby je oslabilo, uchovalo síly vlastních jednotek a tím zlepšilo podmínky pro pozdější boj.

Všimněme si blíže boje našich tankových a mechanisovaných vojsk v hloubce nepřátelské obrany s nepřítelem, který vážně ohrožuje jejich postup organisováním protiútoků (protiúderů). Při obraně amerického armádního sboru na důležitém směru v šířce 16 km, to je 8 km na jednu pěší divisi, bude mít tento sbor za hlavním obranným pásmem nejméně 5 až 6 hlavních uzlů obrany, každý zaujímající plochu 1 až 1½ km². Zničení živé síly a prostředků v těchto uzlech obrany vyžaduje leteckého zásahu na celkovou plochu 6 až 9 km². Pokrýt takovou plochu hustotou 60 až 80 t/km², jsou s to dvě bombardovací divise (jedna divise má asi 90 letounů, maximální únosnost jednoho letounu typu B-228 3 t), s celkovou váhou pumové salvy 540 t při jednom vzletu obou divisí. Uvedená střední hustota umlčení a zničení nepřítele bombardováním se nesmí stejnoměrně rozdělovat po celém pásmu obrany. Konkretní situace a ráz objektů ukáže, které objekty vyžadují zhuštěné zvýšené hustoty (80, 100 i více tun) a na které stačí menší hustota, nebo které je možno postřelovat raketami a kulomety bitevních letounů, nebo zda se vůbec upustí od jejich leteckého zpracování. Půjde-li o úkol uvolnit cestu našim tankovým vojskům na jednom nebo dvou směrech, ne v celém pásmu, zpravidla úplně postačí jeden divisní bombardovací vzlet (pumová salva = 270 t).

Nepřítel může mít jako zálohy v operační hloubce pěší divise, lehké obrněné pluky a celé armádní sbory. Tyto jednotky buď obsadí obranná pásma a postavení nebo provádějí protiútoky (protiúdery).

Lehký obrněný pluk má 3 průzkumné prapory, 72 lehkých tanků, 51 středních tanků a 18 samohybných děl (105mm houfnice). Při kalkulaci dvou bitevních letounů na jeden tank k likvidaci všech uvedených bojových vozidel při jednom vzletu, by bylo třeba 282 vzletů bitevního letectva. V taktické hloubce obrany, kdy vlastní dělostřelectvo bude ještě s to snadno podporovat první sledy, je možné a účelné podstatně snížit tento propočet nejméně na polovinu i více a šetřit vzlety k použití ve větší hloubce.

Americká pěší divise má 135 středních tanků, 9 lehkých tanků a 15 obrněných vozidel. K likvidaci všech těchto bojových vozidel by bylo třeba 318 bitevních vzletů, což představuje značné množství z možných povolených vzletů. Je proto potřeba hledat cesty k zmenšení tohoto počtu. Letectvo musí zjistit a napadnout tuto pěší divisi ještě předtím, než se rozvine k protiútoku (protiúderu), nebo dříve, než obsadí předem připravená pásma, postavení a uzly obrany. Podstatného snížení bojeschopnosti lze pak dosáhnout daleko menšími leteckými silami a lze velmi výhodně použít bombardovacího letectva. Zaujala-li pěší divise obranu, půjde o vytvoření 2 až 3 průchodů pro vlastní tanková vojska, což znamená likvidaci asi 1/3 počtů nepřátelských tanků, neboli použití asi 100 vzletů.

Americká obrněná divise má 58 lehkých a 303 středních tanků, 72 samohybných děl (105 a 155 mm) a 207 různých jiných obrněných vozidel. Celkem to je 640 obrněných bojových vozidel. K 50% zničení této bojové techniky by bylo potřeba více než jednoho sborového vzletu bitevního letectva. Udržení bojové pohotovosti bitevního letectva pro vzlety na výzvu a plnění požadavku nepřetržitého působení bude vyžadovat, aby se na ničení obrněné divise podílelo bitevní i bombardovací letectvo.

Jak vypadá situace u protitankových zbraní?

Americká pěší divise má celkem 282 protitankových zbraní (81 bezzákluzových kanonů 57 mm, 21 bezzákluzových kanonů 75 mm, 36 bezzákluzových kanonů 105 mm), 9 lehkých a 135 středních tanků.

Poněvadž nepůjde o vytvoření průchodů v celé šířce obranného pásma divise, ale zhruba jen asi na jedné třetině, můžeme počítat s odporem asi 80 až 100 protitankových hlavních. Na jejich umlčení a částečné zničení je nutno počítat maximálně s jedním divisním vzletem bitevní divise nebo s jedním plukovním vzletem bombardovacího pluku (letoun B-228). V obrněné divisi za obdobných předpokladů půjde o zničení 66 až 70 protitankových hlavních; rozpočet vzletů zůstává přibližně stejný.

Všechny uvedené propočty potřeby bitevních letounů jen za předpokladu zásahu samého letectva mají za cíl dát konkrétní představu o možnostech boje letectva s nepřítelem v hloubce.

Je samozřejmé, že letectvo nebude s uvedenými nepřátelskými jednotkami bojovat samo. V bojové praxi nelze si počínat mechanicky, je nutno počítat se součinností všech druhů vojsk, s terénem a zámyslem vševojskového velitele, a podle toho stanovit počty nutných vzletů, které budou zpravidla nižší, než bylo uvedeno v předchozích propočtech.

#### 4. Organizace součinnosti a velení letectvu při podpoře tankových a motomechanizovaných vojsk v operační hloubce

Rychlé pronikání tankových vojsk v operační hloubce a jejich účinná podpora letectvem bude záviset hlavně na pečlivé přípravě operace. To vyžaduje společné přípravy zúčastněných pozemních a leteckých štábů a vojsk. Jen budou-li mít velitelé a štáby všech druhů vojsk v přípravném období možnost pečlivého studia prostoru a nepřátelské situace, budou s to připravit své jednotky a podrobně zpracovat otázky součinnosti. Z toho vyplývá závěr, že je třeba předem určit, které letecké jednotky budou boj tankových vojsk v operační hloubce podporovat.

Poněvadž i sebelepší plánování bude nutno podle vývoje situace upravovat a doplňovat, je nutné v plánové tabulce součinnosti vyjádřit dostačnou zálohu vzletů.

Při organizování součinnosti je třeba vyřešit tyto otázky:

- přesně vypracovat plán použití letectva,
- sestavit tabulku součinnosti,
- sestavit tabulku radiových signálů a všech jiných dorozumívacích a rozpoznávacích signálů,
- připravit společnou kodovanou mapu,
- všechno letectvo, které podporuje jednu armádní rychlou skupinu, podřídit jednomu staršímu leteckému veliteli,
- organisovat síť leteckých orgánů u tankových jednotek,

- seznámit vojska s typy tanků a letounů, které se operace zúčastní, a jaké budou jejich rozpoznávací znaky,
- technicky zabezpečit radiové spojení mezi letectvem a tanky.

Aby součinnost byla co nejlépe zajištěna, musí být velitel letecké vyšší jednotky s užším štábem na velitelské pozorovatelně tankového velitele. U podřízených tankových jednotek musí být letečtí styční důstojníci. U každého čelního tankového praporu musí být letecký návodčí, který se pohybuje v tanku nebo v obrněném transportéru.

Letecký velitel musí u svých jednotek zajistit

- znalost skutečné bojové situace pozemních vojsk, stálé a včasné její doplňování,
- znalost skutečné a během boje se měnící letecké situace,
- včasné doručování rozhodnutí tankových a leteckých velitelů vykonávatelům,
- jednotný způsob ukazování cílů mezi letectvem a tanky,
- kontrolu činnosti a příprav letectva.

### Spojení

Základním prostředkem velení během celé operace je radio. Spojení lze zdvojit motocykly, auty a spojovacími letouny.

Všechny zprávy o bojové situaci na zemi i ve vzduchu a o provedení bojových úkolů se soustavně zasílají na společnou velitelskou pozorovatelnou tankového a leteckého velitele.

Cíle se udávají radiem pomocí kodované nebo síťované mapy a pomocí palby rámuující cíl. Letectvo navádí tanky prudkým klouzavým letem na cíl, raketami a světelnými signály.

Radiové stanice leteckých orgánů je nutno namontovat na obrněná vozidla, tanky a auta.

Letectvo a tanky pracují na společné radiové frekvenci.

### Letiště

Aby byla zabezpečena plynulost součinnosti letectva s tankovými a mechanisovanými jednotkami, je nutno již v přípravném období vybudovat v nevelké vzdálenosti od bojové čáry předsunutá letiště a přistávací plochy. Na těchto letištích je třeba do zahájení operace vytvořit zásoby leteckých pohonných hmot, střeliva, pum a potravin na několik dní činnosti letectva, organisovat letecké týlové útvary tak, aby ke konci prvního dne operace bylo možno na tato letiště přesunout přidělené stíhací a bitevní jednotky. V plánu bojového použití letectva je nutno přesně stanovit způsob (pořadí) přesunu přiděleného stíhacího a bitevního letectva a podle postupu ARS do operační hloubky obrany nepřítele určit, v kterých prostorech, kdy a kolik bude třeba připravit letišť nebo pásových přistávacích ploch. Stíhací a bitevní letectvo bude tuto připravenou síť letišť obsazovat tak, aby bylo s to podporovat ARS z letištních uzlů vzdálených 20 až 40 km od čáry dotyku.

Bitevní letectvo ztrácí možnost delšího setrvání nad podporovanými vojsky, jsou-li jeho letiště dále než 100 km. K přípravě nových letišť a přistávacích ploch v operační hloubce nepřátelské obrany je třeba včas a předem rozmístit potřebné letecké stavební jednotky (letecké stavební prapory) s ženisty a s lehkými mobilními stavebními stroji. Tyto sta-

vební jednotky postupují v druhých sledech tankových vojsk až do doby zahájení své práce. Letecké stavební prapory vysílají své odborníky na autech k předním tankovým jednotkám, aby prováděli postupně odminování a průzkum míst vhodných k budování letišť, odminování a obhlídku letišť zanechaných nepřítelem, zda jich bude možno použít. K zajištění přesunu a bojové činnosti letectva na připravených letištích v operační hloubce je třeba určit letištní prapory, které postupují v sestavě druhého sledu ARS. Na autech jsou vezeny zásoby všeho potřebného materiálu k materiálnímu zabezpečení letectva určeného provádět další bojovou činnost z určených letišť.

Velitel ARS musí projevit součinnost s letectvem i tím, že při plánování postupu tanků bere v úvahu i možnosti pro vzetí nepřátelských letišť, pro letectvo bojové i dopravní (k případnému zásobování ARS).

### Závěr

Význam techniky v soudobé válce vzrostl hlavně v boji v operační hloubce nepřátelské sestavy. Mohutnost palby spojená s rychlým postupem a obklíčováním nepřítele v operační hloubce těsně souvisí s bojovou činností letectva.

Důležitost leteckého průzkumu vzrůstá. Okamžité zaslání zpráv leteckého průzkumu na velitelské pozorovatelný tankových velitelů nabývá rozhodujícího významu.

Bojová činnost bitevního a bombardovacího letectva je vyjádřena okamžitým napadáním nepřátelských záloh a vojsk provádějících protiútoky (protiúder). Tím je dosaženo výhodných podmínek pro následující jejich zničení vlastními tankovými jednotkami.

Činnost stíhacího letectva při ochraně vlastních sestav vzhledem k možnému nepříteli a jeho vojenské doktríně nabývá na významu.

Úkoly letectva při činnosti rychlých vojsk v operační hloubce jeví se takto:

- zvýšená ochrana tanků, neboť jde o těžko nahraditelnou techniku,
- průzkum; rozdílný pro přípravu průlomu obranných pásem a postavení nepřítele, kdy jde o souvislé ofotografování systému nepřátelské obrany a o průzkum během boje, kdy jde o zachycení pohybu nepřátelských záloh a o jejich přímé ničení dříve, než mohou být zasazeny k obsazení obranných pásem a postavení nebo do protiútoků,
- ničení odporů bránících postupu předních tankových jednotek,
- zajištění boků průzkumem a ničením jednotek nepřítele ohrožujících boky rychlých vojsk,
- poskytnout první podporu tankovým jednotkám při udržení dobytých předmostí, přeprav a důležitých bodů v terénu.

Při boji v hloubce má letectvo plnou odpovědnost za to, že vlastní tanky nebudou s překvapením napadeny.

Letectvo hlavně zaměřuje svoji činnost na přisunované operační zálohy. Nebezpečné bližší cíle ničí soustavně na hlavních směrech postupu tanků a na bocích.

Rozhodnost a smělost tankových velitelů při pronikání vpřed je rozhodujícím faktorem. Proto musí být zabezpečena co nejtěsnější součin-

nost tankových a leteckých jednotek. Dosahuje se jí operačním podřízením části leteckých jednotek určených k přímé podpoře tankových vyšších jednotek. Ostatní jednotky letecké armády provádějí podporu do větší hloubky a šířky nebo v rozhodné okamžiky svými údery zesilují údery letectva podřízeného přímo tankovým vyšším jednotkám.

Aby součinnost tankových vojsk a letectva byla úspěšná, je nutná důkladná společná příprava již v přípravném období a neustálý osobní styk během boje.

Včasnost letecké podpory musí být zabezpečena přípravou a vybudováním letišť za postupujícími rychlými vojsky.

—◇—